

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
қарори

Ҳайвонларни идентификация қилиш, уларни ҳисобга олиш, ҳисобдан чиқариш ва сақлаш тартибини такомиллаштириш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикаси Давлат ветеринария қўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида» 2017 йил 1 июндаги ПҚ-3026-сон [қарорининг](#) ижросини таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги ҳамда Давлат ветеринария қўмитасининг:

республикада жисмоний ва юридик шахслар томонидан асраб, кўпайтириладиган ҳайвонларни (кейинги ўринда ҳайвонлар деб аталади) босқичма-босқич идентификация қилинишини ташкил этиш;

идентификация қилинган ҳайвонлар тўғрисида ягона маълумотлар базасини шакллантириш мақсадида ягона электрон ахборот тизимини жорий қилиш;

ҳайвонларни идентификация қилиш ишларига жалб қилинадиган ходимларни босқичма-босқич ўқитиш ишларини амалга ошириш тўғрисидаги таклифларига розилик берилсин.

2. Ҳайвонларни идентификация қилиш ишларини ташкил этиш, шу жумладан, ягона электрон ахборот тизимини жорий қилиш, туман ва шаҳар ветеринария бўлимларини ахборот-коммуникация воситалари билан таъминлаш, ҳайвонларни идентификация қилиш ишларига жалб қилинадиган ходимларни ўқитиш билан боғлиқ харажатлар:

ҳайвонларнинг эгаларидан идентификация қилиш хизматлари учун ундириладиган тўловлар;

Ўзбекистон Республикаси Давлат ветеринария қўмитасининг Ветеринария хизматини ривожлантириш жамғармаси маблағлари;

ҳалқаро ташкилотлар ва хорижий ҳукуматлар молия институтларининг грантлари ва кредит маблағлари ҳамда қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа маблағлар ҳисобидан молиялаштирилади.

3. Ҳайвонларни идентификация қилиш, уларни ҳисобга олиш, ҳисобдан чиқариш ва сақлаш тартиби тўғрисидаги низом [иловага](#) мувофиқ тасдиқлансин ва 2018 йилнинг 1 январидан бошлаб амалга киритилсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Давлат ветеринария қўмитаси икки ой муддатда манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда ҳайвонларни идентификация қилиш бўйича мутахассисларни ўқитиш, атрибутлар ва ветеринария паспортларини тайёрлаш, ягона маълумотлар базасининг электрон ахборот тизими дастурини яратиш ҳамда жорий этиш юзасидан 2018 — 2020 йилларга мўлжалланган чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқсин ва тасдиқласин. Ушбу чора-тадбирлар режасида назарда тутилладиган барча ишларни 2020 йил 1 июнгача якунланишини таъминласин.

5. Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар бўйича давлат қўмитаси халқаро ташкилотлар ва хорижий ҳукуматлар молия институтларининг грантларини республикадаги мавжуд ҳайвонларни идентификация қилиш ишларини амалга ошириш учун кенг жалб қилган ҳолда ушбу ишларни ташкил этишга йўналтирсин.

[Олдинги](#) таҳрирга қаранг.

6. Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, манфаатдор вазирликлар ва идоралар аҳоли ҳамда тадбиркорлар ўртасида ушбу қарорнинг мазмуни, моҳияти ва амалий аҳамиятини кенг тарғиб қилган ҳолда, республикада фаолият олиб бораётган ҳайвонларни сўйиш билан шуғулланувчи ташкилотларни ихтисослашган сўйиш корхоналарига айлантириш ва сўйиладиган ҳайвонларни белгиланган тартибда сўйиш ишларини амалга ошириш бўйича Ўзбекистон Республикаси Давлат ветеринария қўмитаси билан ҳамкорликда мунтазам равишда ўқув ва амалий семинарлар ташкил этсинлар.

(6-банд Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 26 декабрдаги 1021-сонли [қарори](#) таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 27.12.2017 й., 09/17/1021/0465-сон)

7. Ўзбекистон миллий телерадиокомпанияси ва Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлигига аҳоли ўртасида ушбу қарорнинг мазмуни, моҳияти ва амалий аҳамиятини мунтазам равишда кенг ёритиш тавсия этилсин.

8. Вазирликлар ва идоралар бир ой муддатда ўзлари қабул қилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ушбу қарорга мувофиқлаштирсинлар.

9. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари — қишлоқ ва сув хўжалиги вазири З.Т. Мирзаев ва Давлат ветеринария кўмитаси раиси вазифасини бажарувчиси Б.Т. Норқобилов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А. АРИПОВ

Тошкент ш.,

2017 йил 22 сентябрь,

748-сон

Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 22 сентябрдаги 748-сон [қарорига](#)

ИЛОВА

Ҳайвонларни идентификация қилиш, уларни ҳисобга олиш, ҳисобдан чиқариш ва сақлаш тартиби тўғрисида

НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом ҳайвонларни идентификация қилиш, уларни ҳисобга олиш, ҳисобдан чиқариш ва сақлаш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

ветеринария паспорти — ҳайвонга берилган идентификация рақамига мувофиқ расмийлаштирилган, ҳайвон эгасини белгиловчи, ҳайвонларнинг касалликларга қарши профилактикаси ва уларни даволаш ишлари тўғрисидаги маълумотлар кайд этиб бориладиган, ҳайвоннинг яшаш даври давомида сақланадиган ҳужжат;

давлат ветеринария хизматининг вакили — туман (шаҳар) ветеринария бўлимининг участка ветеринария врач;

идентификация — биркалаш, тавро босиш (тамғалаш), жетон бериш (жетонлаш) ва чип ўрнатиш (электрон идентификация) орқали ҳайвонларни аниқлаш имконини берадиган индивидуал рақам бериш, шунингдек, ҳайвонлар тўғрисида маълумотларни электрон ахборот тизимига киритиш ва уларга ветеринария паспортини расмийлаштириш;

идентификация рақамини сақловчи атрибут — кулоқ учун биркалар, жетон, оёқ халқалари, электрон чип ва бошқалар;

индивидуал рақам — биркалаш, тавро босиш (тамғалаш), жетон бериш (жетонлаш) ва чип ўрнатиш (электрон идентификация) орқали ҳайвонларни аниқлаш имконини берадиган ҳарфлардан ва саккиз хонали рақамдан иборат код;

ихтисослашган сўйиш корхонаси — ҳайвонларни сўйиш учун замонавий механизациялаштирилган ёки автоматлаштирилган асбоб-ускуналар билан жиҳозланган бино ва хоналари мавжуд бўлган корхона;

ҳайвонлар — жисмоний ва юридик шахслар томонидан асраб, кўпайтириладиган (боқиладиган) қорамоллар, қўй ва эчкилар, чўчқалар, отлар, эшаклар ва туялар, итлар ва мушуклар;

электрон ахборот тизими — ҳайвонлар ҳисоби ва уларни ҳисобга қўйиш ҳақидаги мавжуд маълумотлар базасидаги ахборотлар мажмуаси;

қаровсиз ҳайвонлар — уй ва маълум бир жойда сақланмайдиган, идентификация қилинмаган назоратсиз қолган (юрган) ҳайвонлар;

ҳайвоннинг идентификация рақами — ҳайвонга унинг яшаш даври давомида бир марта бериладиган, бошқа ҳайвонларда такрорланмайдиган ҳарfli ва рақамли код;

хайвон эгалари — хайвонларни ўз эҳтиёжи ёки тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун кўпайтириш, боқиш ва сақлашни амалга оширувчи юридик ва жисмоний шахслар; хайвонлар ҳисоби — хайвонларнинг яшаш даври давомида уларнинг келиб чиқиши, кўпайиши (кўпайтирилиши) ва ҳаракати, шунингдек, хайвонларда учрайдиган касалликларга қарши профилактика, ташхис қўйиш ва даволаш ишлари тўғрисидаги маълумотлар мажмуи;

хайвонларни ҳисобга қўйиш — хайвонларни идентификация қилиш ва электрон ахборот тизимига хайвон ҳақидаги маълумотлар, шу жумладан, унга берилган идентификация рақами ва идентификация қилинганлиги тўғрисида берилган ҳужжатлар ёки тегишли ёзувлар қайд этилган ветеринария паспорти ҳақидаги ахборотларни киритиш.

3. Идентификация қилинган хайвонлар тўғрисидаги маълумотлар базаси ягона электрон ахборот тизими орқали шакллантирилади.

Қуйидаги маълумотлар электрон ахборот тизимига киритилиши шарт:

хайвонларнинг турлари;

хайвонларнинг идентификация рақами;

хайвонларнинг зоти, жинси, лақаби (мавжуд бўлганда);

хайвонларнинг келиб чиқиш (туғилган) жойи;

хайвон эгасининг фамилияси, исми ва отасининг исми;

хайвон эгаси бўлган юридик шахснинг тўлиқ номи ва жойлашган ери (почта манзили);

хайвонларни сақлаш жойи;

хайвонларнинг эгаси алмашганлиги тўғрисидаги маълумотлар;

хайвонларнинг туғилган санаси;

хайвонларда амалга оширилган профилактика, ташхис ва даволаш ишлари тўғрисида маълумотлар;

хайвонларнинг ҳисобга қўйилганлиги бўйича берилган ҳужжатлар тўғрисида маълумотлар;

хайвонларнинг сўйилган (нобуд бўлган, йўқ қилинган) санаси;

хайвонларнинг гўшtidан (жасадидан) истеъмол учун фойдаланилганлиги ёки уларнинг зарарсизлантирилганлиги (йўқотилганлиги) тўғрисидаги маълумотлар.

Электрон ахборот тизими маълумотлар базасига хайвоннинг фотосурати ҳам жойлаштирилиши мумкин.

4. Электрон ахборот тизимига маълумотлар туман (шаҳар) ветеринария бўлимлари томонидан киритилади.

2-боб. Хайвонларни идентификация қилиш

5. Хайвонларни идентификация қилиш қуйидагиларни ўз ичига олади:

ушбу Низомнинг [6-бандида](#) назарда тутилган тартибда хайвонларга индивидуал рақам бериш;

электрон ахборот тизимига хайвонлар идентификация қилинганлиги тўғрисида маълумот киритиш;

ветеринария паспортини расмийлаштириш.

6. Хайвонларга турларига қараб индивидуал рақам бериш қуйидаги усуллар орқали амалга оширилади:

а) биркалаш усули — бу усул қорамол, қўй ва эчкилар, туялар, чўчкаларнинг қулоғига биркаларни тақиш орқали амалга оширилади ва у хайвонларнинг яшаш даври давомида олинмайди;

б) тавро босиш (тамғалаш) усули — бу усул от ва эшакларга нисбатан қўлланилади, яъни, от ва эшакларнинг танасининг чап томони курак соҳасига суюқ азот ёрдамида республика, вилоят тартиб коди ва бел соҳасига индивидуал рақами қўйилади. Бунда тавро (тамға) ўлчамининг баландлиги 50 мм, эни 30 мм бўлиши лозим;

в) жетонлаш усули — бу усул ит ва мушукларга нисбатан қўлланилиб, жетонлар махсус бўйинбоғ орқали тақилади;

г) чип ўрнатиш (электрон идентификация) усули — бу усул ҳайвонларнинг барча турларига қўлланилиши мумкин.

7. Ушбу Низомнинг [6-бандида](#) назарда тутилган усуллардаги идентификация рақамлари ўн икки белгидан иборат бўлади:

биринчи иккита белги — Ўзбекистон Республикасининг ҳарфли (литер) коди (Стандартлаштириш бўйича Халқаро ташкилот (ISO) кодига мувофиқ);

учинчи белги — Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳарфли коди;

тўртинчи белги — ҳайвонлар турининг рақамли коди;

бешинчи белгидан ўн иккинчи белгигача — саккиз хонали рақамдан иборат ҳайвонларнинг индивидуал рақами (от ва эшаклардан ташқари). От ва эшакларнинг индивидуал рақамлари тўрт хонали рақамдан иборат бўлади.

8. Ҳайвонларни биркалаш ва жетонлаш учун ушбу Низомнинг [3-иловасида](#) келтирилган идентификация рақамини сақловчи қулоқ биркалари ва жетонлардан фойдаланилади.

9. Ҳайвонларни идентификация қилиш учун Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрининг ҳарфли кодлари ушбу Низомнинг [4-иловасига](#), ҳайвонлар турининг рақамли коди эса [5-иловасига](#) мувофиқ белгиланади.

10. Ҳайвонлар идентификация қилингандан сўнг давлат ветеринария хизматининг вакили ушбу Низомнинг [6-иловасига](#) мувофиқ қайдномани расмийлаштиради ва электрон ахборот тизимига киритиш учун туман (шаҳар) ветеринария бўлимига тақдим этади.

11. Сўйилган (нобуд бўлган, йўқ қилинган) ҳайвонларнинг, шунингдек, ушбу Низомнинг [15-бандида](#) назарда тутилган ҳолатларда ветеринария паспорти ва идентификация рақамини сақловчи атрибутлар тегишли туман (шаҳар) давлат ветеринария хизмати томонидан йўқ қилинади.

12. Ҳайвонлар эгаси алмашганда, шунингдек, бир ҳудуддан бошқа ҳудудга кўчирилганда идентификация рақамини сақловчи атрибут алмаштирилмайди ва бу бўйича электрон ахборот тизими ҳамда ветеринария паспортига тегишли ўзгартиришлар киритилади.

13. Импорт қилинган зотдор ҳайвонларнинг насллигини тасдиқловчи ҳужжатлари бўлган тақдирда, уларга ушбу ҳайвонларни экспорт қилаётган давлатда берилган идентификация рақамини сақловчи атрибут ўзгартирилмайди.

Импорт қилинган ҳайвонлар белгиланган тартибда карантин текширувидан ўтгандан сўнг улар тўғрисидаги тегишли маълумотлар ушбу Низомга асосан электрон ахборот тизимига киритилади ҳамда ветеринария паспорти расмийлаштиради.

Боқиш ва кўпайтириш учун импорт қилинган ҳайвонларни насли ҳайвон эканлигини тасдиқловчи ҳужжатлар бўлмаган тақдирда ушбу Низом талаблари асосида идентификация қилинади.

14. Сўйиш мақсадида импорт қилинган ҳайвонлар идентификация қилинмайди. Ушбу ҳайвонлар келтирилган вақтдан бошлаб етти календарь кунида сўйилиши шарт.

15. Бирка (жетон) йўқотилганда ёки унга шикаст етганлиги сабабли идентификация рақамини аниқлаш имконияти бўлмаганда, ҳайвонларнинг идентификация рақамларига электрон ахборот тизимидаги бошқа ҳайвонларнинг идентификация рақамлари ва ветеринария паспортлари билан солиштириш орқали беш кун муддатда аниқлик киритилади. Бу даврда ҳайвонни сотиш (ҳадя қилиш), алмаштириш ва сўйиш (сўйишга топшириш) тақиқланади. Бу ҳайвонларни қайта идентификация қилиш ушбу Низомда белгиланган тартибда амалга оширилади.

16. Ҳайвонларнинг эгаларидан идентификация қилиш хизматлари учун тўлов ундирилади. Тўлов миқдори ва шартлари Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан келишилган ҳолда Давлат ветеринария қўмитаси томонидан белгиланади.

3-боб. Идентификация қилинган ҳайвонларга ветеринария паспортини расмийлаштириш

17. Ҳайвонларга идентификация рақами берилгандан сўнг уч иш куни мобайнида давлат ветеринария хизматининг вакили ҳайвон эгасига ушбу Низомга [7-иловага](#) мувофиқ шаклдаги ветеринария паспортини расмийлаштиради.

18. Сақланаётган (боқилаётган) ҳар бир бош ҳайвонга ветеринария паспорти расмийлаштирилади (қўй ва эчкиларга гуруҳ усулида ветеринария паспорти расмийлаштирилиши мумкин).

19. Ветеринария паспортига ҳайвонларнинг идентификация рақами (янги туғилган ҳайвонлар билан бирга уни тукқан ҳайвон тўғрисидаги маълумотлар ҳам киритилади), ҳайвонларнинг касалликларга қарши профилактикаси ва уларни даволаш ишлари тўғрисидаги маълумотлар киритилади.

20. Ветеринария паспортига янги маълумотлар ветеринария тадбирлари ўтказилган даврда (профилактика, ташхис қўйиш ва даволаш тадбирлари) ҳамда ҳайвон эгаси ўзгарганда ва бошқа ҳолатларда киритиб борилади.

21. Ветеринария паспорти туман (шаҳар) ветеринария бўлими бошлиғи томонидан имзоланади ва муҳр босилади.

22. Ветеринария паспорти йўқолганда ёки яроқсиз ҳолга келиб қолганда унинг дубликати берилади.

23. Ветеринария паспорти йўқолганлиги ва яроқсиз ҳолга келганлиги тўғрисидаги ариза (яроқсиз ҳолга келган тақдирда ветеринария паспорти билан бирга) давлат ветеринария хизматининг вакилига тақдим қилинади ва йўқолган ёки яроқсиз ҳолга келган ветеринария паспорти ҳайвон эгаси томонидан ариза берилган кундан бошлаб ҳақиқий эмас деб ҳисобланади.

24. Дубликат бериш тўғрисида ариза тақдим қилинган кундан бошлаб уч кун ичида давлат ветеринария хизматининг вакили ҳайвон эгасига юқори қисмининг ўнг бурчагига «ДУБЛИКАТ» сўзи ёзилган янги ветеринария паспортини расмийлаштириб беради.

4-боб. Ҳайвонларни ҳисобга олиш ва ҳисобдан чиқариш

25. Қорамол, қўй ва эчкилар, туяларнинг болалари туғилганидан ўн тўрт кундан кейин бир ойликдан кечикмасдан, қулунлар ва хўтиқлар тўрт ойлигидан, чўчка болалари бир ойлигидан, ит ва мушуклар уч ойлигидан ҳисобга олинади.

26. Аҳолини ҳайвонлар ва одам учун умумий бўлган касалликлардан муҳофаза қилиш мақсадида харидор (олувчи) ҳайвонни сотиб олганда (ҳадяни олганда) доимий яшаш жойи бўйича давлат ветеринария хизматининг вакилига етти кун ичида ҳайвонни ҳисобга қўйиш учун мурожаат қилади.

27. Ҳайвон эгаларининг аризасига мувофиқ давлат ветеринария хизмати томонидан ҳайвонларни ҳисобга олиш ушбу Низомнинг [1-иловасида](#) келтирилган схемага мувофиқ уч кун ичида амалга оширилади.

Жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳайвонларини бош сони кўп бўлган тақдирда уларни идентификация қилиш бўйича алоҳида график ишлаб чиқилади.

28. Ҳайвонлар ҳисобга олинганидан сўнг унинг эгасининг шахсини тасдиқловчи ҳужжатга асосан ветеринария паспорти расмийлаштирилади.

29. Идентификация рақамини сақловчи атрибут ва ветеринария паспорти ҳайвоннинг яшаш даври давомида сақланиши шарт.

30. Хизмат кўрсатган ветеринария врачлари томонидан ветеринария паспортига ҳайвонларнинг даволанганлиги ва/ёки бошқа ўтказилган профилактика тадбирлари амалга оширилганлиги тўғрисида ёзув киритилиши мажбурийдир. Бунда, ушбу Низомга [2-иловага](#) мувофиқ қайднома расмийлаштирилади, ҳайвон эгасининг имзоси билан тасдиқланиб, ветеринария врачлари томонидан имзоланади ва электрон ахборот тизимида киритиш учун тегишли давлат ветеринария хизматига тақдим этилади.

31. Ҳайвон эгалари ҳайвон туғилганда ушбу Низомнинг [25-бандига](#) мувофиқ белгиланган муддатларда идентификация қилиш учун доимий яшаш жойи бўйича давлат ветеринария хизматининг вакилига мурожаат қилади.

32. Идентификация рақамини сақловчи атрибут ва/ёки ветеринария паспорти бўлмаган ҳайвонлар идентификация қилинмаган ҳисобланади.

33. Ҳайвондан идентификация рақамини сақловчи атрибутни ечиш, ўзгартириш, бошқа ҳайвон идентификация рақамини сақловчи атрибут билан алмаштириш, ветеринария

паспортига ўзбошимчалик билан ўзгартириш ва кўшимчалар, турли ёзувлар киритиш, шунингдек, нобуд бўлган (сўйилган, йўқ қилинган) ҳайвонларнинг идентификация рақамини сақловчи атрибут ва ветеринария паспортини сақлаш тақиқланади.

34. Ҳайвонлар ҳисобга қўйилгандан сўнг ҳайвон эгалари ушбу Низом талаблари билан таништирилади.

35. Ҳайвон эгалари ҳайвон сўйилганда (нобуд бўлганда, йўқ қилинганда) ҳайвоннинг идентификация рақамини сақловчи атрибут ва ветеринария паспортини (электрон идентификациялашда фақат ветеринария паспортини) етти кун муддатда доимий яшаш манзили бўйича давлат ветеринария хизматининг вакилига ҳисобдан чиқариш учун тақдим қилади.

Сўйилган ҳайвонларга ихтисослашган сўйиш корхонасининг ветеринария врачлари томонидан ушбу Низомга [8-иловага](#) мувофиқ ҳайвон эгасига берилган «Ҳайвон сўйилганлиги тўғрисида» маълумотнома ҳам тақдим этилади.

36. Давлат ветеринария хизмати ҳайвонларнинг идентификация рақамини сақловчи атрибут ва ветеринария паспортига (электрон идентификациялашда фақат ветеринария паспортига) асосан ҳайвонларни ҳисобдан чиқаради.

37. Давлат ветеринария хизматининг вакилига ҳайвон эгалари ҳайвон сотилганлиги ёки ҳади қилинганлигини ветеринария паспортида тасдиқлаштишга мажбурдир, бунда ҳайвон эгалари ўзларининг шахсини тасдиқловчи ҳужжатини ҳам тақдим этади.

5-боб. Ҳайвонларни сақлаш

38. Ҳайвонлар ветеринария, ветеринария-санитария қоидалари ва нормалари талабларига мувофиқ шароитлардаги жойларда (биноларда) сақланади.

39. Шаҳар ҳудудида ҳайвонларни сақлашда уларнинг бош сонларининг чегаралари Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари томонидан белгиланади.

40. Қорамоллар, қўй ва эчкилар, чўчқалар, отлар, эшаклар ва туяларни кўп қаватли турар-жойларда сақлашга йўл қўйилмайди.

41. Аҳолини ҳайвонлар ва одам учун умумий бўлган касалликлардан муҳофаза қилиш мақсадида идентификация қилинмаган ҳайвонларни юридик ва жисмоний шахслар томонидан сақлаш ва боқиш тақиқланади.

Кўчалар, чорраҳалар, истироҳат боғлари, автомобиль йўллари ва темир йўллар ҳамда очик майдонларда чиқиндилар ва гўнгни тўплаш, сақлаш, ташлаш ва ёқиш тақиқланади.

42. Ҳайвонлардан ҳосил бўлган чиқиндилар ва гўнг ветеринария, ветеринария-санитария қоидалари ва нормаларига мувофиқ сақланади ва йўқ қилинади.

6-боб. Ҳайвонларни тутиш ва сақлаш

43. Қаровсиз ҳайвонларни тутиш, ташиш ва сақлаш туман (шаҳар) ободонлаштириш бошқармалари ҳузуридаги қаровсиз қолган ҳайвонларни тутиш бўлимлари томонидан ветеринария, ветеринария-санитария қоидалари ва нормаларига мувофиқ амалга оширилади.

44. Юқумли касалликларга чалинганлиги гумон қилинган ва одамларга тажовуз қилаётган ҳайвонлар тўғрисида ҳайвон эгалари ёки туман (шаҳар) ободонлаштириш бошқармалари ҳузуридаги қаровсиз қолган ҳайвонларни тутиш бўлимлари томонидан давлат ветеринария хизматларига мурожаат қилиниши лозим.

45. Туман (шаҳар) ободонлаштириш бошқармалари ҳузуридаги қаровсиз қолган ҳайвонларни тутиш бўлимлари орқали тутиб сақланаётган сўйиладиган ҳайвонлар ўттиз кун мобайнида ҳайвон эгалари томонидан олиб кетилмаган тақдирда, ушбу ҳайвонлар ободонлаштириш бошқармалари ҳисобига ўтказилади ва давлат ветеринария хизмати томонидан ветеринария кўригидан ўтказилгандан сўнг, сўйилиб фақат қайта ишлаш мақсадлари учун ишлатилиши мумкин.

7-боб. Ҳайвон эгаларининг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари

46. Ҳайвон эгалари:

ветеринария хизматидан ҳайвонларнинг касалликка чалиниши ҳолати, эпизоотик вазият тўғрисида, шунингдек, ҳайвонларда ўтказилган махсус текширишлар натижалари, уларга кўрсатилган ветеринария хизмати учун тўловлар миқдорлари ҳақида ахборот ва бошқа маълумотларни олиш;

ветеринария хизмати кўрсатилиши тўғрисида тегишли ветеринария хизматлари, шунингдек, хусусий ветеринария фаолиятини амалга оширувчи тадбиркорлик субъектлари билан шартномалар тузиш;

ҳайвонларни, келиб чиқиши ҳайвонотга мансуб маҳсулот ва хом ашёни, озукаларни, озуқабоп қўшимчаларни, ветеринария дори ва техника воситаларини ветеринария, ветеринария-санитария қоидалари ва нормаларига мувофиқ олиш ҳамда реализация қилиш;

давлат органлари ва бошқа органларнинг қонунга ҳилоф қарорлари, ушбу органлар мансабдор шахсларининг қонунга ҳилоф ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан бўйсунув тартибида юқори турувчи органга ёки мансабдор шахсга ёхуд бевосита судга шикоят қилиш ҳуқуқига эга.

Ҳайвон эгалари қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

47. Ҳайвон эгалари:

ветеринария тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларига риоя этиш;

давлат ветеринария хизматининг кўрсатмаларини бажариш;

ўзларига тегишли ҳайвонлар касалликларининг олдини олишга қаратилган ташкилий-ҳўжалик ва ветеринария тадбирларини ўз маблағлари ҳисобидан амалга ошириш, Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетидан молиялаштириладиган тадбирлар бундан мустасно;

касал ҳайвонни даволатиш, зарур бўлган ҳолларда тегишли давлат ветеринария инспекторининг кўрсатмасига кўра унинг сўйилишини ёки йўқ қилинишини белгиланган тартибда таъминлаш;

ҳайвонларнинг тўсатдан нобуд бўлганлиги ёки ғайриодатий хатти-ҳаракати ҳолатлари тўғрисида тегишли давлат ветеринария хизматини зудлик билан хабардор қилиш;

ҳайвонларни юқумли касалликлардан муҳофаза этиш бўйича тегишли карантин тадбирлари ва бошқа ветеринария тадбирлари ўтказилишини, шунингдек, тўлиқ ҳажмда даволаш-профилактика тадбирлари ўтказилишини таъминлаш;

чорвачилик биноларини ҳамда ҳайвонларни сақлаш учун мўлжалланган бошқа иншоотларни ветеринария, ветеринария-санитария қоидалари ва нормаларига мувофиқ сақлаш;

ҳайвонлар сақланаётган ва боқилаётган объектларда дезинфекция, дезинсекция, дератизация тадбирларини ўз вақтида ўтказиш;

ҳайвонларни ветеринария, ветеринария-санитария қоидалари ва нормаларига риоя этган ҳолда реализация қилишни амалга ошириш;

Ўзбекистон Республикаси Давлат ветеринария қўмитаси томонидан рўйхатдан ўтказилмаган ветеринария дори воситаларини ва озуқабоп қўшимчаларни ҳайвонларда қўлламаслик;

сўйиладиган ҳайвонларни сўйишга доир ветеринария, ветеринария-санитария қоидалари ва нормаларига риоя этиш;

сўйиладиган ҳайвонларни фақат ихтисослашган сўйиш корхонасида сўйиш (ветеринария врачининг рухсати билан шахсий эҳтиёжи учун ва мажбурий сўйиш бундан мустасно);

ҳайвонларни давлат ветеринария хизматида рўйхатдан ўтказиш ва идентификация қилиш;

ҳайвонларнинг идентификация рақамини сақловчи атрибутини ва ветеринария паспорти сақланишини таъминлаш;

ҳайвонга берилган идентификация рақамини сақловчи атрибути ва ветеринария паспорти учун белгиланган тўловларни амалга оширишга мажбурдир.

Ҳайвонлар эгаларининг зиммасига қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятлар ҳам юкланиши мумкин.

48. Ҳайвон эгалари ҳайвонларни соғлиғига ва ушбу Низомга мувофиқ сақланишига ҳамда ҳайвонлар томонидан одамларга етказилган ҳар қандай тарздаги зарар учун жавоб берадилар.

8-боб. Якунловчи қоидалар

49. Ушбу Низомга риоя қилинишини назорат қилиш маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, ички ишлар органлари, давлат ветеринария хизмати ва қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатли органларга юклатилади.

50. Ушбу Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонун ҳужжатларига мувофиқ жавоб берадилар.

Ҳайвонларни идентификация қилиш, уларни ҳисобга олиш, ҳисобдан чиқариш ва сақлаш тартиби тўғрисидаги [Низомга](#)

1-ИЛОВА

Ҳайвонларни ҳисобга олиш ва ҳисобдан чиқариш

СХЕМАСИ

Ҳайвонларни идентификация қилиш, уларни ҳисобга олиш, ҳисобдан чиқариш ва сақлаш тартиби тўғрисидаги [Низомга](#)

2-ИЛОВА

Профилактика, даволаш ва диагностика ишлари ўтказилган жой:

_____ вилояти

_____ тумани

_____ М.Ф.Й.

_____ кўча _____ уй

Профилактика, даволаш ва диагностика ишлари ўтказилганлиги тўғрисида

ҚАЙДНОМА

Т/р	Тадбир ўтказилган сана	Ҳайвон тури	Ҳайвоннинг идентификация рақами	Тадбир номи (даволаш ўтказилган да кўйилган ташхис)	Фойдаланилган ветеринария дори воситаси ва озуқабоп қўшимчалар	Натижа, сана	Ҳайвон эгасининг	
							Ф.И.О. (номи)	Имзоси

Ветеринария

врачи

_____ (Ф.И.О., имзо, муҳр)

Ҳайвонларни идентификация қилиш, уларни ҳисобга олиш, ҳисобдан чиқариш ва сақлаш тартиби тўғрисидаги [Низомга](#)

3-ИЛОВА

Идентификация рақамини сақловчи қулоқ биркалари, жетонлар турлари ва меъёрлари Ҳайвонлар учун иссиқ ва совуққа чидамли эластик полимер материаллардан тайёрланган қулоқ биркаси тавсия этилади.

Ҳайвон турига қараб қулоқ биркаси турли хил кўриниш, ранг ва шаклларда бўлиши мумкин.

Қорамоллар учун қулоқ биркасининг пластмасса тури қуйидаги ҳажмда: эни — 57 мм, баландлиги — 77 мм (1-расм).

Туялар учун: эни — 40 мм, баландлиги — 45 мм (2-расм).

Қўй ва эчкилар учун: эни — 37 мм, узунлиги — 41 мм (3-расм).

Чўчкалар учун тугма кўринишидаги биркалардан фойдаланиш мақсадга мувофиқ бўлиб, диаметри 25 мм (4-расм).

Қулоқ биркалари ҳайвонларнинг қулоғига биркаларни ўрнатиш техникасига мувофиқ ўрнатилади.

Уй ҳайвонлари учун иссиқ ва совуққа чидамли эластик полимер ва алюминий материаллардан тайёрланган жетон тавсия этилади.

Уй ҳайвонлари учун диаметри 30 мм тугмали жетондан фойдаланиш мақсадга мувофиқ (5-расм).

Ҳайвонларни идентификация қилиш, уларни ҳисобга олиш, ҳисобдан чиқариш ва сақлаш тартиби тўғрисидаги [НИЗОМГА](#)

4-ИЛОВА

Ҳайвонларни идентификация қилиш учун Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳарфли кодлари

Ҳарфли кодлар

Худуд номи

A	Қорақалпоғистон Республикаси
B	Андижон вилояти
C	Бухоро вилояти
D	Жиззах вилояти
E	Қашқадарё вилояти
F	Навоий вилояти
G	Наманган вилояти
H	Самарқанд вилояти
K	Сурхондарё вилояти
L	Сирдарё вилояти
M	Тошкент вилояти
N	Фарғона вилояти
O	Хоразм вилояти
P	Тошкент шаҳри

Ҳайвонларни идентификация қилиш, уларни ҳисобга олиш, ҳисобдан чиқариш ва сақлаш тартиби тўғрисидаги [НИЗОМГА](#)

5-ИЛОВА

Ҳайвонлар турининг рақамли коди

Қорамоллар — 1

Қўй ва эчкилар — 2

Туялар — 3

Отлар — 4

Эшаклар — 5

Чўчкалар — 6

Итлар — 7

Мушуклар — 8

Ҳайвонларни идентификация қилиш, уларни ҳисобга олиш, ҳисобдан чиқариш ва сақлаш тартиби тўғрисидаги [НИЗОМГА](#)

6-ИЛОВА

Ҳайвоннинг идентификация
қилинганлиги тўғрисида
ҚАЙДНОМА

Т / р	Ҳайвон эгасининг			Ҳайвон тўғрисида маълумотлар								Ҳайвон эгасининг имзоси
	Ф.И.О. (номи)	Манзили	Ташкилий-ҳуқуқий шакли	Идентификациялаш усули	Идентификация рақами	Ёши (туғилган санаси)	Тури	Зоти	Жинси	Ранги	Лақаби	

Давлат ветеринария хизматининг вакили _____

(имзо, муҳр)

(Ф.И.Ш.)

Қайднома

расмийлаштирилган сана _____ й.

«___»

20__

Ҳайвонларни идентификация қилиш, уларни ҳисобга олиш, ҳисобдан чиқариш ва сақлаш тартиби тўғрисидаги [низомага](#)

7-ИЛОВА

Ўзбекистон

Республикаси

Давлат ветеринария хизмати

ВЕТЕРИНАРИЯ ПАСПОРТИ

ҲАЙВОН
РАҚАМИ

ВЕТЕРИНАРИЯ

ПАСПОРТИНИНГ

№ 0-0000000*

Ҳайвон идентификация рақамини сақловчи атрибут тури

Ҳайвон идентификация рақами

_____ вилояти _____ тумани (шаҳар) давлат ветеринария хизмати томонидан

20__ йил «___» _____ да берилди.

_____ тумани

(шаҳар)

ветеринария бўлими бошлиғи _____

(имзо/муҳр)

(Ф.И.Ш.)

М.Ў.

* рақамлаш тартиби Ўзбекистон Республикаси давлат ветеринария қўмитаси томонидан белгиланади.

I. ҲАЙВОН ТЎҒРИСИДА МАЪЛУМОТЛАР

Ҳайвон _____

тури _____

Зоти _____

(имзо
)
Давлат ветеринария хизмати вакили

(биринчи эгасининг Ф.И.Ш. ёки субъект
номи)

_____ (имзо/муҳр)

_____ (Ф.И.Ш.)

20__ йил «__»

3-

эгаси:

Фамилияси

(субъект

номи)

Исми

Отасининг

исми

Яшаш (жойлашган)

манзили:

_____ вилояти, _____ туман, _____ М.Ф.Й.,
_____ кўча, _____ уй.

сотдим (ҳадя қилдим)

(имзо
)

(иккинчи эгасининг Ф.И.Ш. ёки субъект
номи)

Давлат ветеринария хизмати вакили

_____ (имзо/муҳр)

_____ (Ф.И.Ш.)

20__ йил «__»

4-

эгаси:

Фамилияси

(субъект

номи)

Исми

Отасининг

исми

Яшаш (жойлашган)

манзили:

-
сотдим (ҳадя қилдим)

(имзо
)

(учинчи эгасининг Ф.И.Ш. ёки субъект
номи)

Давлат ветеринария хизмати вакили

(имзо/муҳр)

(Ф.И.Ш.)

20__ йил «__»

Изоҳ: Ҳайвон эгаси ҳайвони сотиб (ҳадяни) олганда доимий яшаш жойи бўйича давлат ветеринария хизматининг вакилига етти кун ичида ҳайвонни ҳисобга қўйиш учун мурожаат қилишга мажбур.

IV. ҲАЙВОННИНГ СЎЙИЛИШИ

Мен

ҳайвон

эгаси

(Ф.И.Ш. ёки номи)

идентификация рақами № _____ бўлган ҳайвонни сўйиш
учун топширдим

(имзо)

(сана)

_____ вилояти, _____ тумани, _____ М.Ф.Й., _____
кўча, _____ уй манзилига

_____ ихтисослашган сўйиш корхонаси раҳбари (вакили)/идентификация
рақами № _____
(номи)

бўлган ҳайвоннинг сўйилганлигини
тасдиқлайман.

(лавоз
ими)

(имзо/муҳр
)

(Ф.
И.
Ш.)

20__ йил «__»

V. ЎТКАЗИЛГАН ПРОФИЛАКТИК ВА МАЖБУРИЙ ЭМЛАШ ИШЛАРИ ҲАМДА БОШҚА ТАДБИРЛАР

Т/р	Сана	Ўтказилган тадбирлар	Ижрочи	
			Ф.И.Ш., лавозими	Имзоси

VI. ДАВОЛАШ ИШЛАРИ

Т/р	Сана	Касаллик ташхиси	Натижа, сана	Ижрочи	
				Ф.И.Ш., лавозими	Имзоси

Ҳайвонларни идентификация қилиш, уларни ҳисобга олиш, ҳисобдан чиқариш ва сақлаш тартиби тўғрисидаги [НИЗОМГА](#)

8-ИЛОВА

Ҳайвон сўйилганлиги тўғрисида

МАЪЛУМОТНОМА Ф200 № _____

Берилди ушбу маълумотнома шу ҳақдаким, ҳайвон эгаси

_____ ф.и.ш. (номи)
идентификация _____ рақами _____ № _____

_____ бўлган ҳайвонни
_____ вилояти, _____ тумани,

_____ м.ф.й,
_____ кўча, _____ уй _____ манзилидаги

_____ ихтисослашган _____ номи

сўйиш корхонасида

сўйилди

Дастлабки кўрик

натижалари:

Нимта оғирлиги:

_____ кг

гўштни _____ кўриқдан _____ ўтказиш _____ натижалари:

_____

_____

_____

Ички аъзоларини (ўпка, жигар, буйрак, талоқ ва шу кабилар) кўриқдан ўтказиш натижалари:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Аниқланган паразитар касалликлар:

_____

_____

_____

_____

Юқумли касалликларга гумон қилиниши:

_____

_____

_____

_____

Амалга оширилган чоралар:

_____

_____

_____

_____

_____

Ихтисослашган
сўйиш корхонаси
ветеринария

врачи

ИМЗО
20 ____ й. «__»

ф.и.ш.

М. Ў.